UCHWAŁA NR XVIII.5.2026
RADY GMINY WIENIAWA

z dnia 26 marca 2026 r.

w sprawie rozpatrzenia petycji dotyczącej aktualizacji prawa miejscowego w zakresie pomników przyrody oraz wprowadzenia zasad ich okresowej kontroli

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1153 i 1436) , art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 870)

Rada Gminy Wieniawa uchwala, co następuje:

§ 1.

1. Uznaje się za zasadną petycję w sprawie aktualizacji prawa miejscowego w zakresie pomników przyrody znajdujących się na terenie Gminy Wieniawa w celu dostosowania prawa miejscowego do aktualnych aktów prawnych obowiązujących w tym zakresie.

2. Uzasadnienie sposobu rozpatrzenia petycji stanowi załącznik do uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Wieniawa.

§ 3.

Zobowiązuje się Przewodniczącego Rady Gminy Wieniawa do poinformowania składajacego petycję o sposobie załatwienia.

§ 4.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczaca Komisj
Skarg, Wniosków i Petycji

Małgorzata Hadas

Uzasadnienie

W dniu 27 stycznia 2026r. do Rady Gminy Wieniawa wpłynęła petycja osoby fizycznej zawierająca dwa postulaty, tj. :

1) zmianę (aktualizację) prawa miejscowego w zakresie funkcjonowania 8 pomników przyrody, tj. utworzenie uchwały (lub uchwał) Rady Gminy w sprawie pomników przyrody, znajdujących się na terenie gminy Wieniawa w celu dostosowania prawa miejscowego do aktualnych przepisów wynikających z ustawy o ochronie przyrody i wyeliminowania niejasności w zakresie sprawującego nadzór,

2) Wprowadzenie do programu ochrony środowiska bardziej szczegółowych zapisów: „każdy pomnik przyrody jest wizytowany raz na rok lub raz na dwa lata i podczas takiego przeglądu w terenie sprawdzane są: kompletność i widoczność oznakowania, ogólny wizualny stan zdrowia, przestrzeganie zakazów (np. porządek, niszczenie, zaśmiecanie itp.) i ewentualne potrzeby działań ochronnych i zapobiegawczych; dane te są zapisywane, przekazywane Wójtowi i przekazywane Radzie jako dowód ochrony" celem zapewnienia prawidłowej ochrony pomników przyrody i prawidłowej realizacji programu ochrony środowiska.

Powyższa petycja została przekazana zgodnie z kompetencjami do Komisji Skarg, Wniosków i Petycji, która dnia 11 lutego 2026 roku, podczas swojego posiedzenia, wnikliwie przeanalizowała petycję i uznała petycję za zasadną. Rekomendując jednocześnie podjęcie działań w zakresie przygotowania stosownego projektu uchwały aktualizujacego przepisy prawa miejscowego w zakresie pomników przyrody znajdujacych się na terenie Gminy Wieniawa w celu dostosowania prawa miejscowego do aktualnych przepisów.

Ustawą określającą tryb rozpoznania petycji jest ustawa z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 870). Zgodnie z nią, petycja może być złożona przez osobę fizyczną, osobę prawną, jednostkę organizacyjną niebędącą osobą prawną lub grupę tych podmiotów, zwaną dalej „podmiotem wnoszącym petycję", do organu władzy publicznej, a także do organizacji lub instytucji społecznej w związku z wykonywanymi przez nią zadaniami zleconymi z zakresu administracji publicznej (art. 2 ust. 1). Przedmiotem petycji może być w szczególności: żądanie zmiany przepisów prawa, podjęcia rozstrzygnięcia lub innego działania w sprawie dotyczącej podmiotu wnoszącego petycję, życia zbiorowego lub wartości wymagających szczególnej ochrony w imię dobra wspólnego, mieszczących się w zakresie zadań i kompetencji adresata petycji (art. 2 ust. 3). W świetle ww. przepisów przedmiotem petycji może być żądanie podjęcia przez organ władzy publicznej określonego co do treści i formy prawnej działania, które mieści się w zakresie zadań i kompetencji adresata. Podmiot wnoszący petycję musi w jej treści wskazać zarówno cel, jaki organ powinien osiągnąć w swojej działalności, jak i formę prawną działania, której zastosowania- w jego ocenie- ma prowadzić do realizacji zawartego w petycji postulatu. Wnoszący petycję wskazał zarówno oczekiwaną formę prawną realizacji żądania petycji (tj. podjęcie uchwały aktualizującej prawo miejscowe), jak i cel, który- jego zdaniem powinien osiągnąć organ w ramach swojej działalności (tj. zaktualizowanie prawa miejscowego).

Po zapoznaniu się z materiałami oraz po przeprowadzeniu analizy stanu faktycznego Komisja uznała, że podjęcie przez Radę Gminy Wieniawa uchwały w sprawie aktualizacji danych pomników przyrody stanowi działanie mieszczące się w kompetencji Rady Gminy, zgodnie z art. 44 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 647, 1080, 1812 i 1863). Należy zaznaczyć, że na obszarze gminy Wieniawa obowiązuje obecnie rozporządzenie nr 70 Wojewody Mazowieckiego z dnia 24 października 2008 roku w sprawie pomników przyrody położonych na terenie powiatu przysuskiego, wydane na podstawie ówczesnego stanu prawnego. W przedmiotowym rozporządzeniu ustanowiono wykaz pomników przyrody znajdujących się, między innymi, na terenie gminy Wieniawa.

Ustawa z dnia 23 stycznia 2009 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze zmianami w organizacji i podziale zadań administracji (Dz. U. z 2009 r. Nr 92, poz. 753, Nr 99, poz. 826, z 2011 r. Nr 291, poz. 1707, z 2016 r. poz. 2260) kompetencję w zakresie ustanawiania pomników przyrody, przekazała radzie gminy. Jednocześnie, zgodnie z art. 35 w/w ustawy, do czasu wejścia w życie aktów prawa miejscowego wydanych na podstawie upoważnień zmienianych niniejszą ustawą zachowują moc dotychczasowe akty prawa miejscowego.

Uznanie określonych obiektów za pomniki przyrody jest aktem prawa miejscowego i wymaga przeprowadzenia procedury administracyjnej, w tym konsultacji z Regionalną Dyrekcją Ochrony

Środowiska.

W związku z powyższym stwierdzić należy, że postulaty zawarte w petycji są zasadne i stanowią inicjatywę zgodna z interesem publicznym i z celami ochrony środowiska i dziedzictwa przyrodniczego.

Zasługuje na wszczęcie procedury, której rezultatem będzie opracowanie projektu stosownej uchwały.

Mając na uwadze powyższe, Komisja Skarg, Wniosków i Petycji uznaje jak w sentencji.